

Studiedag smaakt naar meer

Scholen wisselen ervaringen over schoolontwikkeling uit

Sommige scholen die continu werken aan de kwaliteit van hun onderwijs, kunnen met een schoolontwikkelingsprogramma prima uit de voeten. Andere scholen willen meer. Bijvoorbeeld: ervaringen uitwisselen met andere scholen, maar nou eens niet binnen de eigen stichting. Daarom organiseerde Bazalt Groep een trainingsdag voor drie scholen die een vergelijkbaar schoolontwikkelingstraject doorlopen en elkaar niet kenden.

TEKST: MARTIN VAN ROOIJ

FOTOGRAFIE: BART VAN VLIET

Barbara Doornekamp

“We wilden graag een kijkje in de keuken van collega-scholen nemen, om ervaringen uit te wisselen en te leren van elkaar.” CBS De Spiegel uit Den Haag, de Dr. Willem Dreeschool uit Den Haag (niet aanwezig bij het gesprek) en Blink uit 's-Gravenzande. Alle drie worden ze begeleid door Barbara Doornekamp, onderwijsadviseur bij Bazalt Groep. Bazalt Groep besloot de drie scholen met elkaar te verbinden. Waarom juist deze drie scholen? Barbara: “Omdat de drie scholen een soortgelijke ontwikkeling doorlopen om de kwaliteit van hun onderwijs te verhogen. De manier waarop verschilt een beetje. Zo begon Blink met Leren Zichtbaar Maken (LZM), gevolgd door het expliciete directe instructiemodel (EDI). De Spiegel zette LZM en EDI gelijktijdig in en de Willem Drees begon het ontwikkelingstraject met een *growth mindset* traject, in combinatie met Formatief evalueren.”

Elkaar versterken

De eerste stap naar samenwerking waren bijeenkomsten voor de managementteams en de intern begeleiders op elk van de drie scholen. Barbara: “Eerst gaf de directeur een presentatie over de ontwikkelingen op de school. Vervolgens namen de aanwezigen een kijkje in de klassen. Daarna vond onder begeleiding van Bazalt Groep een gesprek plaats over waar de school staat, wat er is bereikt en waar de school nog tegenaan loopt. Al snel kregen de scholen het gevoel dat ze elkaar zouden kunnen versterken. Niet lang daarna is het hele team van Blink al gaan kijken bij De Spiegel.”

Meteen enthousiast

Scholen zijn behoorlijk autonoom. Vaak kunnen ze zelf beslissen hoe ze werken aan de onderwijskwaliteit. Anne-Marie Jagga, adjunct-directeur op CBS De Spiegel in Den Haag: "Veel scholen binnen onze stichting kiezen een andere werkwijze. Dat mag bij ons. En omdat er binnen onze stichting maar weinig scholen met Leren Zichtbaar Maken (LZM) werken, hadden wij behoefte om buiten onze stichting te kijken. De stichting vindt dat prima; we krijgen de ruimte om ons te ontwikkelen op de manier die het beste bij ons past. Op een congres kwam ons team in contact met LZM en ze waren meteen enthousiast. Waarom? Omdat bij LZM de leerling eigenaar is van zijn eigen leerproces."

'De andere kinderen zeiden: van proberen kun je leren.'

Marlies Kuijvenhoven

Marlies Kuijvenhoven is leraar groep 1/2b op basisschool Blink in 's-Gravensande. 'Ik heb van een andere school de overstap gemaakt naar Blink omdat Blink

Marlies Kuijvenhoven

werkt met Leren Zichtbaar Maken en omdat ik ervan houd om op een gestructureerde en onderbouwde manier te werken aan goed onderwijs. Door samen met mijn onderbouwcollega's een beredeneerd onderwijsaanbod te ontwerpen bij een nieuw thema, prikkelen we leerlingen om een volgende stap te zetten in hun ontwikkeling. Als daarin dan ook nog eens doelen terugkomen die we samen met hen evalueren op onze leerwand, merk je dat leerlingen ervaren dat ze groeien.

Trots

Hoe dat werkt, schetst Marlies aan de hand van een anekdote uit haar eigen groep 1-2. "Ik vroeg de leerlingen om met papier de Nederlandse vlag te maken. De succescriteria waren: gebruik rood, wit en blauw. Opeens begon een jongetje te huilen. Toen ik vroeg wat er aan de hand was, zei hij: 'Dat is veel te moeilijk, dat kan ik niet.' Andere kinderen aan de tafel zeiden toen: 'Nou, van proberen kun je leren. Kom maar kijken hoe wij dat doen.' Dat jongetje zag toen dat als je papier wilt scheuren je aan de rand moet beginnen en niet in het midden. Naderhand bespraken we hoe het was gegaan. Dat jongetje glom van trots en vertelde dat de anderen hem geholpen hadden. Voor mij is dit het bewijs dat als wij de regie pakken en kinderen prikkelen, ze dat oppikken en samen een stapje verder komen. Stimuleren is essentieel."

'Leraren konden tijdens de studiedag in gesprek met collega's met dezelfde jaargroep.'

Anne-Marie Jagga

De studiedag voor de drie scholen vond vorig jaar november plaats bij Bazalt Groep. Alle teamleden van de scholen, 70 in totaal, waren erbij aanwezig. Anne-Marie vond het een heel waardevolle dag. Waarom? "Omdat bepaalde aspecten van LZM werden onderzocht en verdiept, zoals succescriteria formuleren, het doel benoemen en effectieve feedback geven, en we weten allemaal dat uit onderzoek is gebleken dat deze zaken een groot effect hebben op het leren van leerlingen. Wat ook fijn was: leraren konden in gesprek met collega's met dezelfde jaargroep. Wij hebben van elk leerjaar maar één groep, dus je kunt nooit in gesprek met een collega over dezelfde groep. Verder hebben wij met betrekking tot EDI handvatten gekregen om EDI te kunnen versterken binnen onze lessen."

Anne-Marie Jagga

Handig format

Ook Marlies is enthousiast. "Ik vond het fijn dat onze theoretische kennis nog even werd opgefrist. Zelf even terug in de schoolbanken en luisteren naar docenten met verschillende expertises; heel nuttig. En wat fijn dat een collega van een andere school haar lesvoorbereidingsformulier met ons allemaal deelde. Een superhandig format. Ik werk zelf ook graag met die formulieren, omdat ze me helpen het doel voor ogen te houden. Onze leraren maken nu eenmaal per week een echte EDI-les volgens dat formulier. Dat format houdt ons scherp."

Ook Bazalt Groep ziet meerwaarde in bijeenkomsten waarbij scholen ervaringen uitwisselen. Barbara: "Scholen hebben vaak vragen over dezelfde thema's. Er is vraag naar dit soort dagen die in het teken staan van met en van elkaar leren. Daarom organiseren we er volgend jaar weer een. Mogelijk sluiten dan nog meer scholen zich aan."

Ook een gezamenlijke studiedag?

Zou jij met jouw school ook wel eens een kijkje in de keuken willen nemen van een andere stichting? En daarna een gezamenlijke studiedag om kennis uit te wisselen, maar vooral om kennis te vergaren?

Meld je dan bij ons accountmanagementteam via advies@bazaltgroep.nl.